

Pas på gennemtrædning og fald ved isoleringsopgaver!

En isoleringsopgave i en en-familiebolig kostede en tømrermester 40.000 kr. i bøde fra Arbejdstilsynet og en alvorlig arbejdsulykke hos en medarbejder.

■ Af Anne M. Anttila og Evald Zacho

En familie skulle i deres hus have lavet en hems, og derfor var tømrerfirmaets ansatte gået i gang med at fjerne loft og forskalling i to værelser i boligen. Under fjernelse af isoleringsmaterialet faldt den ene medarbejder imidlertid ned gennem isoleringen, landede på gulvet i værelset og kom slemt til skade. Loftshøjden i rummet var 2,40 m.

Både arbejdsgiver og ansatte havde planlagt arbejdsopgaven inden de gik i gang, men alligevel skete ulykken. De sikkerhedsforanstaltninger der skulle være til stede var ikke gode nok. Efter ulykken blev forskellige løsninger til sikkerheden drøftet med hjælp fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus, så en lignende ulykke ikke skulle ske igen, men de 40.000 kr. og en sygemeldt medarbejder var bitre erfaringer for firmaet.

Derfor kan følgende anbefales ved renoverings – eller efterisoleringsarbejder:

Beboelsesejendomme

Ved fx vedligeholdelse, renovering, efterisolering i eksisterende loftrum, i beboelsesejendomme, bør der forud for arbejdets udførelse, foretages en konkret vurdering af faren for nedstyrtning/ gennemtrædning.

I ældre ejendomme vil der ofte være anvendt forskallingsbrædder 25x100/22x95, og hverken brædderne eller deres fastgørelse vil kunne sikre mod gennemtrædning.

Det anbefales derfor, at der fx foretages nogle ekstra sikringer som med sikkerhed kan forhindre mod fald/gennemstyrt-

ning ved fx efterisolering. Anbefalingerne kan fx være:

- Start efterisolering under den gamle gangbro og herefter opbygges en ny og stabil gangbro som har en bredde der sikrer forsvarlig adgang og færdsel på loftet, fx 80 cm.
- Ved adgang på gangbroen fx i forbindelse med håndtering af materiale mv. – kan der fx opsættes lægter på hver af tængerne ca. 1 meter over gangbroen. Disse lægter fungerer som håndliste – frihold de felter hvor efterisolering foretages.
- Ved fjernelse af eksisterende isolering eller ved efterisolering udlægges krydsfinerplader på tværs af spærfod, minimum det område der arbejdes i, samt et felt på begge sider af arbejdsfeltet, som sikkerhed mod fald/gennemtrædning. Krydsfinerpladerne lægges fra gangbroen og ud efter, således at man er sikret mod gennemstyrtning i forbindelse med arbejdets udførelse.
- I forbindelse med isoleringsarbejdet bør gangbro og arbejdsområde være friholdt for ledninger og materialer der ikke er i anvendelse, for at hindre risikoen for at snuble – eller fald.

Lager og produktionslokaler.

Tagkonstruktioner med åse, hvor der er monteret spredt forskalling brædder mål 25x100/22x95, vil der være en stor risiko for gennemstyrtning ved isoleringsarbejde og udlægning af tagplader mv. Kvaliteten af forskallingsbrædder er meget svingende og bæreevnen kan derfor ikke defineres entydigt.

For at et underlag kan betragtes som trædesikkert, skal styrken kunne doku-

Gode råd i konkrete situationer

Byggeriets Arbejdsmiljøbus kan være behjælpelig med konkrete råd og vejledning omkring de forholdsregler man skal tage i forbindelse med renoverings- og isoleringsopgaver. Ring eller skriv således til Byggeriets Arbejdsmiljøbus for at få en aftale i stand www.bam-bus.dk ■

menteres, hvilket ikke er tilfælde med forskallingsbrædder.

Det er derfor nødvendigt, at supplere forskallingen (25x100/22x95) med yderligere tiltag fx trædesikkert net, eller alternative løsninger, som med sikkerhed kan forhindre mod fald ind i bygningen.

Skal forskallingen kunne fungerer som trædesikkert underlag – skal der forskalles med styrkesorterede lægter (T1 taglægter) 38x73 mm, ved en afstand mellem åse på max 1 meter. Max afstand mellem forskalling c/c 460 mm.

Ved fx reparation og vedligeholdelse på eksisterende tage, skal der sættes fokus på tagets alder og stand, da påvirkning fra vind og vejr gennem flere år kan bevirke, at en tagbeklædning der normalt er bæredygtig, kan miste denne evne, fx kan tagplader være revnede, forvitrede, eller lægterne være rådne. I den forbindelse kan sikring ske ved brug af fx tagstiger eller ved brug af gangbroer forsynet med forsvarligt rækværk ud mod åbent tag.

Der henvises til cirkulære nr. 557 fra Dansk Byggeri, samt At-vejledning A.2.1, november 2005 – 3 udgave juni 2008 – Nedstyrtnings- og gennemstyrtningsfare på bygge- og anlægs-pladser mv. ■

